

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTE:

In Capitală : 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
 In Districte : 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
 In Streinătate : 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine

Viena, 29 Decembrie.
 Se desminte stirea dată d'o foiaș română, că Austro-Ungaria s'ar fi înțeles cu Italia în privind unui nou articol adițional la tratatul de estradare existent între cele două state. E fapt ce se constată de toti cei inițiați în mersul afacerilor externe, că guvernul austriac n'a propus nici un articol separat, din cauza turburărilor iscate în Italia pentru execuțunea tinerului irredentist Oberdank.

Petersburg, 29 Decembrie.
 Strămutarea Curții rusești la palatul Anichkov a fapt hotărât. Mai mulți funcționari ai palatului între cari și colonelul Sinowoff, din garda secretă a împăratului, au luat locuințe în apropierea palatului. S'a renunțat d'o-cam-data la planul d'a cumpăra toate casele din jurul sus-numitului palat. Împăratul a declarat că pe viitor, când va ești la preumblare, nu va lua după sine nici o escortă. În sferele Curții imperiale se audă vorbindu-se că s'a ținut sub preșidenția Tarului un consiliu de ministrilor, în care s'a decis disolvarea "in principiu a sfintei legi (Swetaja drujina)" științe despre dimisiorarea ministrului casel imperial, Woronzoff. — Dașkoff, căstigă din ce în ce consistență. Se vorbește că va fi numit în locul lui generalul cartierului principal, Richter.

Berlin, 29 Decembrie.
 "Post" zice într'un articol intitulat: "Pace și răsboiu la finea anului": Auziserăm că, acum când anul merge spre sfârșit, pacea ar fi întemieată; cu toate acestea pregătirile ruse atât de manifeste, nu înțează. S'a convenit, și cu drept, că ele nu inspiră niciun pericol; în general însă stăruința atâtora d'a dovedi, că pacea nu e de fel periclitată, și demonstrează că chestiunea e destul de serioasă. Mai liniștitor ar fi dacă, în locul asigurărilor de pace, am vedea că s'ar face un inceput sincer și insufițator de încredere în rezolvarea problemelor ce ating Rusia, Franția și Orientul. S'a vorbit mult despre rolul de pacificator ce i compete Germaniei în viața politică a Europei, sub conducerea bărbatului nostru de stat. Aceasta e prea adevărat. Dar deși acest rol al cancelarului nostru nu poate de căt să bucure pe oricine, noi suntem cel d'ântă care să ne asociăm, totuși nu ne-ar plăcea să vedem pe Bismarck ca susținătorul pacii pretuindeni și cu orice pret; și ar fi prea nepotrivit să confundăm pe Bismarck cu Metternich.

Rolul încăpător al Germaniei trebuie să îl înțeleagă că o misiune, care are de scop să nu impede, ci să sprijină orice schimbare care e în firea lucrurilor, ori ce tendință frească, și, dacă e cu putință, să îndeplinească fară vîrsare de sânge. E dureros, a vedea, că chestiunile cele mari în sfârșit, ca să zicem astăzi, ne pot surprinde în fiecare zi, ne sfârșit înăuntru o națiune atât de puțin unită. E ceva respingător, a observa, că de bănuite său nebărgător, în seamă sunt silințele bărbatului de stat, care zia și noaptea găndește cum să paralizeze în interesul statului combinațiunile periculoase din afară, pentru asigurarea unui viitor mai bun. Când vom fi stăpâni pe elementele din înăuntru, atunci cu incredere ne putem aștepta la cele ce vor urma; drumurile însă ce ne stau azi deschise, la pace nu ne duc."

Berlin, 29 Decembrie.
 "National Zeitung" afișă din Paris: Buletinul despre starea sănătății lui Gambetta dat de specialiștilor cei mai renumiți spune, că d'o-cam-data nu e nevoie d'o operație chirurgicală și exprimă speranță, că inflamația va dispărea. Faptul e însă, că doctorii sunt de părere, că intervenția chirurgicală, de asemenea, atât de netrebuitoare, nu poate să se facă din cauza stării diabetice a pacientului.

Paris, 29 Decembrie.
 Situația în care se află Gambetta nu înțează a fi tot posibilă. Azi dimineață o foită de bulevard au frivoltatea să anunțe și să comenteze moartea lui Gambetta. Doctorii și amicii exdictatorului nu înțează însă să speră în dreptarea sănătății ilustrului pacient. Un consiliu de doctori, la care s'u luat parte Charcot și Verneul, a hotărît ca să nu se facă nici o operație.

Doctorii speră, că reul se va combate prin mijloace interne. Spre dimineață Gambetta a avut a suferi dureri ingrozitoare. Mâncările solide nu i se pot da, din cauza aceasta dănsul a slabit foarte mult, deși constituția lui era deosebit de robustă.

Ziarele publică amănunte interesante asupra neînțelegerilor ce asistă în consiliul de doctori.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Tipografia St. Mirărescu, Strada Covaci, No. 14 și la corespondență ziarului din județe.
 In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNȚURI:

Liniște de 25 milimetru pe pagina IV-a 35 bani
 Reclame pe pagina III-a 2 Lei

Epișoare nefrancate se refuză.

Articoli nepublicați nu se inapoiază.
 Pentru rubrica: Însertii și reclame, redacționea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHALESOU

Circula stirea că Gambetta ar fi primit un glonț și în abdomen, fapt care s'a ținut în secret.

Președintele Republiei l'a comunicat lui Gambetta prin Proust: Asigurați pe Gambetta de toată pretinia mea și de dorință ce o am d'ă-l vedea că mai curând reînșătășindu-se.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere”.

30 Decembrie — 3 ore seara.

Londra, 30 Decembrie.
 Se telegraftă din Berlin lui „The Daily News” că voiajul Printului Fredric-Carol în Egypt și în Palestina se alătură la planul de colonizare conceput de guvernul german.

31 Decembrie — 9 ore dimineață.

Paris, 30 Decembrie.
 Starea d-lui Gambetta e tot gravă.
 Comtele de Wimpffen, Ambasadorul Austriei la Paris, s'a sinucis azi la amiaz pe trotuarul boulevardului Marceau.

Munich, 30 Decembrie.

In urma rupturii stăvilarului Rhinului, mai multe orașe și sate sunt incendiate.

Circulația pe drumul de fer de la „Hessische Ludwigs” e intreruptă.

Cine poate să citească însă cu siguranță în tainicele hărții ale viitorului, fie că de apropiat?....

Din parte-ne, cu toate semnele de neliniște ce încep să se facă, inclinăm totuși a crede, și cu multă convingere, că panica produsă despre un resbel monstru, ce se pregătește în umbră, este încă foarte prematură, că atmosfera politică va remănește la anul în echilibru ei actual, cu toată nestabilitatea pe care este intemeiată; că lumea are și de vară să și caute liniiștită înainte de afacerile și nevoile ei pacinice.

Spaima e însă spaimă, și ea mai e apoi și contagioasă.

„Oamenii noștri de stat” n'ar fi remasă cu totul scutiți de impresiunea urită a valvotel ce s'a imprăștiat.

Că se îngrijesc din vreme de ziua de mâine, nimănii nu poate acuza. Cărmacișii nu tebuie să desprețuască nici cele mai mici semne despre prevestirea unei apropriate furtuni...

Cestiușa este, că panica a influențat foarte asupra politicei noastre interne.

Într-o intrunire secretă de acum căteva zile, unul din cei mai autorizați și mai distinși membri ai partidelor guvernamentale, întră că privește în deosebi politica esternă — a insistat într'atât asupra temerilor ce-i inspiră situația de azi a Europei, în căt majoritatea Senatorilor și a Deputaților, prezenți la acea intrunire intimă, au plecat foarte indoieni asupra oportunității de a se proclama necesitatea unei revisiuni constitutionale, de primăvara anului viitor.

„In asemenea imprejurări nesigure, n'ar fi prudent să atingem pactul fundamental al țării” — ar fi zis mentorul acelei intruri.

Mașii mulți din membrii majoritații ar fi vorbit în urmă în sensul statului quo.

Cu toată sărgința dar ce-a pus și pună încă d. Rosetti din Paris spre-a se striga că mai în grabă revisuirea Chartei noastre politice în sens mai democratic, cum dorescă d-sa, — entuziasmul revisionist a scăzut totuși foarte, și nu șeim dacă nu se va potoli cu totul până după sérători.

Primul ministru se ține în rezervă în această delicată cestiușă, inclinându-mă mult, pe căt se poate înțelege din cuvântările reci ce-a ținut la intrunirile de înțelegere asupra revisiunii, — inclinând, zicem, mai mult către amânarea revisiunii — dacă revisuire e să se facă — pentru alți timpi mai senini.

Idea ce pare a predominat astăzi, între cea mai însemnată parte din membrii majoritații, ar fi acea a votării că mai în grabă a bugetelor, după ca aceasta să urmeze imediat dissolvarea și apelul către țară pentru alegerea unor noi reprezentanțăi.

Ar fi să se căștige astfel un timp foarte prețios, având de primăvară o nouă exprișe parlamentară care să preside, fară delicata sarcină revisionistă, la evenimentele ce se vor desfășura.

Dacă vremea va fi linisită, cum nu ne indoim că va fi — atunci atât mai bine.

Reprezentanții se vor ocupa, cu forțe noi și cu vederi mai proaspete despre trebuințele țării, de îndepărtarea neajunsurilor de cărui suferim, de organizarea, tot amânătă, a sumă de instituții, de mijloacele prin cărui am putea să stimulăm vitalitatea noastră economică, prin cărui am

putea să înălțăm cultura, din nenorocire, mult înăpătată a poporului român.

CRONICA ZILEI

Se crede că azi său măine se va face în Cameră o interpellare asupra atitudinii ce are de gând guvernul să țină în conferință de la Londra.

Bugetele vor veni incurând în discuția Camerei. Primul-ministrul a dat ordin să fie repede pregătite.

Iată vorbele ce primul ministru a rostit înaintea Reginii cu prilejul aniversării nașterii Salei Doamnei,

Suntem fericiti să depunem astăzi la picioarele Tronului Majestății Voastre felicitările noastre cele mai devote și cele mai respectuase.

In această zi de sérătoare aducem nu numai omagiele noastre Reginei, care împartăsește cu Augustul ei sociu toate grijiile ce incongiură cugetările și lucrările suveranilor, dar și tributul de admirăține ce datorim Femeii care stăruiește pe Tronul României.

Vății facut un nume prin inima și devotamentul cu care înțelegem și alinăți durerile celor nenoroci și prin încurajarea ce dată desvoltările industriile casnice, facând să pătrundă buna stare în căminele celor săraci.

Strălușii încă în țară și afară din țară prin propria Voastră muncă și prin geniul fermecător al poetului.

Români sunt mărdrii a privi spre înălțimea Tronului, unde sunt întruite atătea virtuți.

Să trăiți ani mulți și fericiti spre gloria României!

Să trăiească Regele și Regina României.

Comisiunsa Camerii (dd. Cămpineanu, Costinescu, Lătescu) împreună cu a Senatului (dd. Boerescu, Voinov, gen. Angheluș și Cristofor), alese zilele acestea în intruniri politice ce s'au înținut la Senat pentru revizuirea Constituției, vor depune, se zice, diseară raportul lor asupra revizuirii.

Membrii comisiunii însărcinate cu adunarea desemnelor de costume naționale au fost primiți ieri la Palat.

Se vorbește că legea comandamentelor militare se va modifica în ce privește rezidența diviziunilor.

D. Ciurcu a facut apel în contra sentinții tribunalului Ilfov, în ce privește declararea de competență.

Acest apel se va juidea la 18 Ianuarie.

„Societatea pentru ajutorul elevilor săraci” a impărțit ieri în sala Ateneului mai multe haine copiilor săraci de la scoalele primare din București.

Legatiunea noastră din Roma s'a instalat în palatul Rocca Giovanni.

Delegația rusă din Dobrogea a înmănat d-lui ministrul de interne o petiție prin care cere ca impositul de sânge să îl înlocuiască cu bani.

Rusii din satul Siracoia, care are o populație de peste 1,000 familii, cer favoarea d'ă înrolați numai în marină.

Tribunalul de comert din București a primit în cursul săptămânilor trecute 44 proteste de poliție de ale comercianților din capitală.

Taxele pe coloniale ce percepe comuna Focșani, pe baza legii maximului, se desființează, și în locul lor comuna este autorizată a percepe următoarele taxe:

10 lei pe an pentru un cal de la particulari.

2. 51 de percheie cărți de joc peste taxa existentă de 2 lei, 49 bani, în total 5 lei.

CESTIUNEA DUNAREI

"N. fr. Presse" spune, că acum nu mai există nici o îndoială despre admisarea României la conferința din Londra. — Cu toate ace-

tea înțelegerile urmează încă între puteri, cu scop de a se sătui ce propunerii sunt România de gând să facă la conferință, cu scopul de a se fixa astăzi dară de mai înainte sferea de activitate a delegatului român la conferință.

Sunt incredință că guvernul nu va primi această încercare de a-i se strânge libertatea, în casă când ea s-ar face de-o putere sau mai multe. Dacă mergem la conferință să mergem liber și nelegați cum se duc și cele alalte puteri.

DIN AFARA

Alianța austro-rusă și Rusia.

Oficiul din Berlin „Kreuzzeitung” publică un fel de articol de încheiere cu privire la sgomotul ridicat de „Köln. Ztg.” despre alianța austro-germană și atitudinea ei față de Rusia.

„Kreuzzeitung” declară că atitudinea Germaniei față cu Rusia este foarte simplă. Germania nu are nici un motiv special de a trăi în neînțelegere cu vecinul ei. Interesele lor nu se lovestesc de loc în linie generală. Prin urmare Germania nu se va găsi de loc la un demers in contra Rusiei, pe căt timp aceasta i va respecta interesele.

Cu totul de altă natură sunt însă raporturile austro-ruse. În Cislaiania, zice „Kreuztg.”, Rusii sprinjesc veleitățile Slavilor și prin acesta au creat un abis între densi și elementul german; în Translaiania și întimpină ura adâncă și neîmpăcată a Ungurilor. Afară de aceasta interesele Rusiei și a Austriei nu se pot tolera nicăieri în Orient. Un conflict austro-rus și prin urmare unul din acele evenimente, care se pot profeta cu siguranță.

Germania a fost silită în fața acestei stări de lucruri – zice „Kreuztg.” – să aleagă între Rusia și Austro-Ungaria. Ea a optat pentru aceasta din urmă și rezultatul acestei opțiuni e următorul:

„Fără permisiunea Germaniei Rusia nu se poate găsi să se răsuască în mod violent cu Austria în Orient, și tot astfel va trebui să se ferească a se angaja serios cu Germania, pe cătă vreme Germania e singură de sprinjul Austriei.”

Cum se vede, „Kreuzzeitung” a vrut să împărtășie, scriind acestea, sgomotul răspândit de unele folii nemțești că alianța austro-germană nu ar obliga de loc pe Germania să sară în ajutorul Austriei când ar ataca-o Rusia, ci de-a impiedica numai, prin neutralitatea sa, alte alianțe anti-austriice.

STIRI MILITARE

„Ostașul” afă că unele reședințe ale statelor-majore de divizie au a se permute: Brăila la Focșani și Ploiești la Târgoviște.

În ce privește strămutarea reședinței diviziei de la Brăila la Focșani o găsim foarte justificată din toate punctele de vedere și mai cu seamă din cele militare. Poziția orașului Focșani, dacă chiar orașul nu ar avea importanță pe care însă o are, raclămă neapărat să fie reședința unei divizii militare. Atât linia căii ferate, de bușeu muntele pe de o parte, valea Siretului pe de alta, gătu geografic care unește cele două mari părți ale țării, etc. etc., ne comandă a avea în Focșani un stat-major de divizie. Nu înțelegem însă pentru ce se părăsește Ploieștiul, punctul de intersecție al liniei ferate Focșani-Brăila-Predal pentru a transfera stat-majorul diviziei la Târgoviște unde un stat-major de brigadă era suficient. Noi credem că în teatrul strategic al țării, Ploieștiul este mai important de căt Târgoviștea și va juca la caz un rol decisiv, chiar în apărarea Capitalei.“

lioane români. Foarte bine, subscrim și noi proiectul de protest al leii Mich. Laszlo.“

Aici putem considera ca încheiate spicurile „Observatorului” din Sibiu. Cetarea lor ne ramâne o probă prețioasă de modul în care vorbesc și scriu Ungurii despre noi. Pamflete, fără îndoială, și nimic altă; dar pamflete instructive. Sistemă de-a nu admite între Ciangăi de căt popii italieni se vede că e foarte bună. Guvernul după vremuri care a luat această măsură a lucrat foarte înțeleptesce și guvernul de azi ca și cele viitoare trebuie să perfectioneze măsura.

In tot casul mai multă băgare de seamă și mult mai multă energie. Pamfletarul ungur Michael Laszlo ne-am putea prinde că și-a făcut călătoria printre Ciangăi cu ajutorul administrației. Omul le va fi spus că e deputat unguresc și va fi prezentat și recomandanță din Pesta, iar că scop va fi nascot vre-o misiune „geologică” său mai stăm noi ce. La rîndul ei, administrația să fi pus, la ordinele guvernului, în serviciul lui. Astfel de dovezi de poliță față de Unguri sunt nestă păcătoșii; Michael Laszlo și alții de soiul lui au sunt buni de căt de pușcărie.

Incheiând cu aceasta discuția despre Ciangăi din Moldova, cerem d-lui ministrul de instrucție și d-lor revisori locali să fie odată cum trebuie să fie. Această pată de pe căteva locuri ale muntiilor moldoveni, trebuie să diapără odată definitiv.

CORPURILE LEGIUITOARE

(SESIUNE ORDINARA)

Sedinta din 18 Decembrie, 1882.

Senatul. – Nu se ține sedință.

Camera. – D. Agarici propune a se ține sedință și în zilele de serbători pentru votarea indigenelor.

D. I. Ionescu vorbesce contra acestei propunerii. Se trece la ordinea zilei.

Se acordă calitatea de cetățean român d-lor Marcel Teodor, Lazăr Schânteia, Ion Șerbănescu, Mihail Petcov, Ion Nicolaïd, H. Hengel, M. Groza, Comati, Ar. Densusianu, Lucacefsky, C. Pop, Groholsky, I. Verner, I. Taylovsky, Ios. Ionescu, M. Levy, N. Ciurcu, P. C. Păpară, I. Nache.

Sedinta să a ridicat la 5 ore.

DIN JUDEȚE

Mijcarea populatională Iașilor. – In săptămâna de la 5 până la 12 Decembrie a fost următoarea: Născuți 41: 19 b. și 22 f., dintre cari 10 b. și 10 f. creștini, 9 b. și 12 f. israeliți. Declaraționi de căsătorie 12: 8 creștini și 4 israelite. Morti 51: 30 b. și 21 f., dintre cari 18 b. și 14 f. creștini, 12 b. și 7 f. israeliți.

Este prefectul de Vâlcea „onorabil său în selător”? – Această întrebare și-o pune în numărul ei mai nou „Vâlcea” și citează drept responz următorul fapt:

D. Dimitrie Simulescu, în anul 1878 a luat de la primăria comunei Drăgășani 400 galbeni, cu condiție ca drept valoarea lor să vîndă zișii primării niște case pentru scoala de fete, și ca dacă cumpărarea nu va lăsa efect să n'apoeze banii.

Casele nu s'au predat și cumpărătoarea n'a lăsat efect, căci, în urma estimării și a planului de imbinătățiri cerute de Onor. minister, acele case, spre a putea deveni bune de scoală, reclamă o cheltuială încă de atâții bani, ceea-ce costă prea scump.

Pentru acest cuvânt și pentru că primării

seamă toate nerodile pe care le citesc și le aude!... In adevăr e stupidă ruga acestei domene, dar ea nu va impiedica iubirea dintre noștri.

Ele schimbă una din acele priviri confidențiale, privirii pe cari nule au de căt ființele legate prin sânge.

Cu toate acestea, zise Lina tot măniată, cuvintele nebune sunt contagioase și pot face rău.... asupra unor capete june, asupra unor susținte slabie....

Sunt și eu de părere d-rei, zise Lorie, deși cu toate acestea...

D-na Ebsen dede din umeri: „Lăsat... cine citește oare asemenea lucruri?”

Acesta observaționii religioase nu au mai multă importanță de căt miclele broșuri anglicane ce se distribue pe Câmpul - Elisel ca prospecturi de haine gata sau de restaurante cu prețul fix. Dar era și partea de afacere; ele nu să genău de Lorie: căte trei gologani rugaciunea, tot era un căstig; după acest volum, de sigur vor fi altele, și cănd cine va nu este tocmai bogat nu trebuie să desprețuască puțin căstig... în destul poate pentru a plăti trusoul Linei, când se va mărita.

Înainte ca această discuție să se sfârșiască, Lorie să sculă iute: „Aideni Fanny, și bună-seara...“

Acest salon al domnelor Ebsen, locul cel mai vesel din lume, cel mai amical pentru dânsul și pentru copii săi, îi părea acum lugubru, îi pă-

i să oferit ocazia de a se clădi din nou o asemenea scoală fără alte sacrificii, primăria, în baza angajamentului luat înscris de d. Simulescu și-a cerut inapoierea banilor.

„Se vede că d. Simulescu și-a luat angajament nu mai că să pună mâna pe bani, iar nici decum că să-l dea înăpol, când ne-aprobătă de autoritate superioare cumpărarea n'a lăsat efect. D. Simulescu având casele în posesie, refuză primării inapoierea banilor cerută, refuză indeplinirea angajamentului luat în scris.

„Strigați dar, onorabilă cetățeni Vâlceni, strigați și esclamați: Trăiască d. Demetru Simulescu, o-nestul prefect al județului.“

Fusiunea între partida liberală-independență și partida conservatoare.

„Binele public” și „Timpul” publică înțelegerea pe baza careia s'a făcut această fusiune. Iată textul ei:

„In fața relelor ce ne băntue și a celor ce ne amenință încă, cu un guvern care nu mai cunoaște nici un scrupăt și care nu mai acceptă nici un control, care întrebuintează ca părghie în politică corupționea și ipocrisia; in ajunul incetării apropiate a mandatului reprezentanții naționale actuale și a noului apel la țară ce se va face in curând; in fața mai ales a frigurilor de revizuire ce a căpătat de odată majoritatea, ingrijirea a devenit generală și am crescut că era de datoria tuturor nuanțelor opoziției a se apropia și intruni, spre a opune o rezistență serioasă la toate acestea veleități de absolutism spre a asigura jocul regulat al instituțiilor și triumful voinei adevărate și libere manifestate a țării.

„Oră cari ar fi fost său ar fi încă divergențele dintre oameni, apartinând diferitelor grupuri ale opoziției; primăria comună, instinctul de conservație națională, trebuia naturalmente să le facă să tacă: căci lupta astăzi nu mai e între cutare principi și cutare altul, libere fiecare in manifestația lor, ci între hipocrisie care parodiază și falsifică tot și sinceritate, care lasă fie-cărui libertate și meritul inițiativelor și răspunderea ideilor și acelor sale.

„Oamenii de opinie opuse pot răpi, dacă nu in armonie și in pace, dar într-o securitate completă, alături unii cu alții, destul ca și unii și alții să nu ceară triumful ideilor său idealiste lor de căt la mijloace oneste de căt la o luptă francă și reală la lumina zilei, pe teritoriul larg și roditor al concurenței și emulațiunii, in vederea binelui și interesului general, astfel cum și simte și înțelege fie-care.

Oamenii, profesând in aparență principii identice, pot cu toate acestea îi despărții prin abisuri daca pe când unii așteaptă succesul ideilor lor de la lumini, de la persuație și de la experiență, într'un cuvânt de la libertate și convingere, cei l'alii nu îl cer din contră de căt corupționei, violenței și apăsările conștiinței publice.

Totuși multe nu mai avem a face de căt cu un regim numai cu numele constituțional; că simulacrele său substituie realitatea; că etichetele și vorbele în locul faptelor și că regimul bunului plac, că voința unui singur om, a cărui personalitate absorbantă are pretenția a monopoliza totul in această țară, decide despre destinele României.

„Acest regim personal este cu atât mai prijdeios cu cat e mai hypocrit, cu căt acel călărită are mai mult grija să și ascundă dibaciul jocul, și de și concentrând în măinele sale întregul puterei, să lase altora toată povara răspunderii și să decore cu nume scumpe și sonore chiar actele cele mai culabile, până și terorisarea sistematică cu care apăsă această țară.

„Dictatura sub care trăim se manifestă zilnic sub toate formele.

Un singur om a lăsat asupra lui să cugete și să voiască pentru o națiune întreagă, cel-l-alt

rea indiferent pentru viața și visurile lui. Într-însul el să simțea străin, făcând o vizită numai de ethichetă; și acestea toate numai pentru că buna d-na Ebsen l'pusese, în gândul ei, ca om deja matur, vorbindu-l față de maritagul Linei fară a să tragă vre-o consecință.

„Elă, această încântătoare fată să va mări peste curând, și acela care o va lua de soție va putea fi măndru de dănsa. Atât de înțeleptă, atât de curajoasă. Ce femeie de casă, ce minte la dănsa, ce înimă plină de afecțiune și indulgență. El nu și poate săptămână intristarea gândindu-se la măritul Linei... această cugetare l'urmară până la dănsul acasă, până în mica celulă a cărei vedere da în grădină...“

Copii se culcau alătura, și din sul auzea cîrpiți fetiței povestind Sylvaniere ce o desbrăcătă ceea ce se petrecuse in acea seară la doamnele de sus: „Domnișoara a zis... domnișoara s'a susținut...“ Ocupa un loc atât de mare in sufletul micel orfeline, această domnișoară!

Dar o dată măritată, va avea și dansa copii, și atunci nu se va mai ocupa de copii altora... și sărmanul om se găndește cum Elina și transformase casa trecând numai printrînsa într-o zi de durere.

Spre a se liniști, se puse, cum zicea din sul, „să mai aranjeze puțin.“ Era pasiunea lui „aranjamentul“, suprema sa scăpare la turburări și dureri. Aceasta consista in-a și așeză hărțile

FOITA «ROMANIEI LIBERE»

– 20 Decembrie –

11

EVANGELISTA

DE
ALPHONSE DAUDET.

Vorbind, ea inclina spre paginile de tradus grelele sale coade de-o coloare blondă argintie, obrazul său, acoperit de-un puf invisibil, puțin palid prin supărarea ce simțea și de odată, intorcându-se pe jumătate spre mamă sa zise: „Asculta, mamă, mi pare că aceasta mă privesc pe mine, pe „domnișoara prea mult vesela“... ascultați numai: risul și veselia „sunt privilegiurile unei inimi corupte. Inimile noastre nu au trebunță de toate acestea, când pacea lui Dumnezeu domnește într-însele.“

— Adevărul este, zise mama, că n'am văduță nici odată ridând pe această mică Châtelaine, și înțelegi foarte bine lucrul de oare ce dină se facut această carte.

Lina se intrepruse brusc:

consilieri ai coroanei adrații în jurul lui nu mai formează un consiliu deliberativ, ci un simplu cortegiu.

O singură personalitate chiamă și concediază, când vrea și cum vrea, nu colegii de-o-potriva influenți și răspunzători, ci instrumente supuse care revendică ca un titlu de glorie neinsemnatatea lor politică și lipsa de orice voință proprie.

Inlăturând ori ce principiuri, acel guvern a trebuit, spre a fi sprijinit, să facă mereu apel numai la interese mici și egoiste.

Fără mirare dar său văzut oamenii cu un trecut cu totul deosebit intrunită imprejurul aceleiași personalități uitând în față interesul egoist care îi străngea impreună, ură și diviziuni încă atât de proaspete în memoria tuturor.

În astfel de condiții probitatea administrației, independența justiției, buna gestiune a finanțelor au fast date prădă unor pofte cari cu căt au fost mai întăriți cu atât din zi în zi devin mai greu de săturat.

În dorința de a perpetua chiar și agitația în țară, spre a specula în apă turbuoare regimul pune înainte revizuirea constituției, pe care nimic nu o înspune de o cam dată.

Ori cari ar fi fost sentimentele unora din noi; ori căt de infocați partizani am fi a reformelor în genere, a tuturor reformelor destinate a asigura un adevărat progres, nu putem vedea de căt cu ceea cea mai mare temere inițiativa unei revizuiri venind de la oameni care își au facut deja probele în ceea ce privește tendințele lor absolutiste, și cari în reformele proiectate nu pot căt de căt a traduce în drept, aceea ce nău facut deja să gustăm în fapt și a perpetua astfel domnia lor asupratoare.

Revizuirea dar o considerăm astăzi ca inopportună:

1) Pentru că camerile actuale nău primis nici un mandat în această privință nici direct, nici indirect; căci cel ce i s'a dat înțea numai articolul 7, și el este deja cu prisos indeplinit și respectat.

2) Pentru că o reformă ca să fie salutară trebuie să iasă din chiar răunichii națiunii. Să nu sub un regim de terorism și opresiune se pot cunoaște adevărata sustințime adevărată voință a unui popor.

3) Pentru că fiind date tendințele oamenilor ce ne guvernează, reforma nu poate să aibă alt scop de căt acela de a asigura și mai mult omnipotența lor.

4) Pentru că cele mai salutare idei, când sunt denaturate, când sunt aplicate de mâini impări, sunt periclitate.

Desfintarea de fapt a ori-cărui control, ia acestul guvern ori-ce prestigiul în afară; și modul cum el se învoiesc cu toate situațiunile și cu toate exigentele, chiar cele mai nedrepte, face pin prezență lui la putere un adevărat pericol național.

Spirituventul aventurei ce l-a condus în lunga sa carieră face asemenea, în timpul turbuoarei străbătători, din prezentă să la putere o cauză de neliniște pentru toți...

Cultul exclusiv și aprig al intereselor materiale, averile mari și repede realizate la umbra politicei, este unul din semnele triste ale timpului și una din cauzele care amenință mai mult moralitatea publică în România, prin urmare insușii viitorul acestui țări.

Libertatea și sinceritatea votului devin un tărim comun de luptă, fiind că ea constituie chiar principiul vital al regimului reprezentativ și una din condițiunile succesului legitim; deosebit că totuști, fără distincție de idei sau principii, sunt supuși la aceeași vexație și aspiruri umilitoare, din momentul ce nu fac parte din partidul ce este exploatată astăzi partea.

In vederea acestora, astăzi partidul Liberal-Independent că și partidul Conservator, păstrând viața individualitatea sa proprie, ideile și opiniiile sale, au decis a face cauza comună în alegeri, contra inamicului comun, — candidatura oficială, ocultă sau vădită, patronată de administrație, susținută prin mijloace rușinoase și reprobate de legă și de morală.

intr'un țeeanc de cutii verzi cu etichete de numere, de titluri cu inscripții variate: *Scrisori de afacere, familie, politică, diverse...* De căte ori punea la etichete pe aceste prețioase hărți nici o dată reinnoite, el era redus să schimbe mereu clasificările, să le treacă dintr-o cămașă albastră într-alta maro, și lucrul era de ajuns pentru mania sa.

Pachetul pe care puse măna în acea seară, purtă, în mijlocul primei pagine, ca un nume săpat pe un morment: *Valentina*.

Tot ceea ce i rămăsese de la soția sa: episoale cu datele exacte ale anului în care dinsa fusese bolnavă, căci înainte de boală ei nu se despărțiseră nici-o dată. Erau aci scrisori multe și lungi. Cele dăntăi nu tocmai triste; ele erau pline de materne recomandări pentru sănătatea copiilor, pentru a sa, și amănunte confidențiale pentru serviciul casei la adresa lui Romain și a Sylvanirei; în fine toate nelinișcirile unei mame absente. Apoi, puțin căte puțin tănguirile, regretele, enervările unei ființe din ce în ce mai bolnave.

Peste puțin urma desperarea, revoltarea în contra destinului pe care îl simțea neindupăcat, ascuns abia prin complesamentele minciuni ale doctorilor.

In mijlocul strigătorilor de durere și de suspine, grija casei și a copiilor nu lipsesc, și chiar un post-scriptum pentru Sylvanira: „Nu

De pe acuma chiar, aderenții ambelor partide vor avea a lucra în comun regulându-și acțiunea lor în sensul unui concurs leal și complet dat candidatului care, în colegiul respectiv ar intruni mai mulți sorti de succes și care ar face parte dintr-unul său altul din cele două partide.

Că asemenea unire va aduce fără indoială rezultate salutare pentru țară, dacă ne aducem aminte că la începutul legăturării actuale, chiar fără să existe un concert prealabil, simpla unire de fapt a ambelor partide în corporile legiuitoroare a determinat un curent bine-făcător și care singur a contribuit spre a opune o stăviloare ideilor nenorocite care prevalau în consiliile guvernului în privința revisuirii art. 7 din constituție.

Si acuma ca și atunci, apelul la țară nu se face numai pentru ca aceasta să judece și să aleagă între guvernu cu majoritatea lui și între opozitione. Expedientul revisiunii constituționale eară și se întrebuinteză pentru agitarea și rătăcirea spiritelor, ca cel mai bun mijloc pentru aducerea unor majorități guvernamentale, servile.

Identitatea înprejurărilor, precum și asemănarea scopului ce actualul guvern urmărește, dictează într-un mod imperios opozitionei în general, fără dinastică de nuanță, normă după care trebuie să-să reguleze atitudinea și acțiunea sa în viitoarele alegeri.

Strigătul nostru de unire și de raliere este: Resbel hipocrisiei și corupției.

Resbel guvernului personal.

Devisa noastră:

Bună credință.

Respect voinței naționale.

CU RUSIA SAU CU AUSTRIA?

„Galați“ (din Galați) foaie guvernamentală, stabilește că în viitorul conflict austro-rus nu vom putea sta neutri ci va trebui să alegem între Rusia și Austria. Ziarul galățian se întrebă acum, cu care din acesta două puteri trebuie să ținem? Responsul nu nici dă.

Nouă năi se pare ciudat, ca un român să mai poată avea nedumerire asupra acestel cestiuni.

Nu este foare lăptea ca lumina zilei, că o alianță româno austriacă este absolut cu nepuțință. Ar fi tot una cu a zice: o alianță franco-germană.

STIRI MARUNTE

Lucrările pentru drumul de fer strategic Ivanгород-Dombrova, pe care l construiesc Rușii către granita germană, înaintează cu mare repezicuie. — Terasamentul e deja gata și acum se pun sinele.

Are haz d. Tissot, — publicistul. O carte pe care a publicat-o zilele acestea despre Ungaria și în care își espune observațiile și impresiile călătoriei sale în această țară, a intitulat-o: „Din fața Tiganiilor“.

Ne putem închipui ce supărăți sunt ungurii pe publicistul francez, căruia țara ungurească i-a făcut impresia unei țări de tigani!

Cunoscutul publicist și ziarist german din Berlin, dr. Maron, s'a omorit soția și după aceea s'a omorit și pe sine.

Nenorocitul ajunsese într-o stare materială foarte strimtorată.

Corespondenții din Paris ai ziarelor străine său constituie într-o societate. Aleșii au fost: D. Blovitz (de la „Times“) ca prim sindic; d. Ryan (de la New-York-Herald — cel mai mare ziar din lume) ca al doilea sindic; consilierii au fost aleși corespondenții de la „Daily Telegraph“, „Neue Presse“ și „Köln. Ztg.“

uita să scutore saltelele. Si scrierea cea îngălbinită, care pealocurea imbibase hărtia ca cum ar fi fost mulță în lacrami, arăta tot de o dată, prin tremurăturile, prin esitațiunile sale, prin mărima caracterelor trase de o mână prea slabă, progresivă sinistrel maladil.

Scrierea celei din urmă scrisori nu semănă cu a celei dăntăi, precum tristul obraz, tras și săracit, care-i apăruse în camera cu zidurile crepate din Ambois nu mai reamintea femeia pe care o ponea un an mai înainte, abia atinsă de răul încă intern, și a cărei frăgezime facea pe marinai să se întoarcă spre-a o privi.

Acestă epistolă Valentina o scrisese în urmă după ce ea îl trimisea la Paris pentru a să scăpa funcțiunea; înainte, ea nu ar fi spus că se simțea murind.

O stiam foarte bine, că totul era sfârșit, că nu ne vom mai revedea; dar trebuia să te las să pleci, pentru tine, pentru copiii nostri, ca și vezi pe acel ministru căt de curând... Ah! sărmane zile numerate ce-ar fi trebuit să fie prețuite impreună...

Când mă gândesc că avândun sot, că având doi copilași, sunt condamnată să mor totuși singură...

Si dupe această plângere supremă, nimic alt de căt cuvinte de resemnare. Ea și redobândea sufletul ei linistit și pacient: ceea ce era și pe cănd era sănătoasă; ea îl incurajia, îl po-

Hedwig Rolandt, renomata tragediană, e angajată la Opera comică din Paris, cu o lea anuală de 72,000 franci. — Afară de vacanțele obișnuite are pe an două luni libere. — Primul debut al d-rei Rolandt va fi la Ianuarie viitor, în „Regina noptei.“

Academicul francez Viel-Castel, de curind retras, avea obiceiul pe cănd era în viață să iească notițe zilnice, în cari nu crăta nică pe frumoasele niște pe puternici zilei. — Zilele acestei au săpăt în editura Framarion din Paris primul volum al memoriorilor sale. Esemplarele fură înălță confiscate, căci membrul vorbește în mod neplăcut despre persoanele înalte cărăiese incă și face descooperiri, a căror timp incă nu a sosit. — Așa bunăoară despre eminentul critic de la „Debats“, Jules Janin, se spune că spre a scăpa de un duel cu care era amenințat din pricina unui foileton, scrisese un alt foileton opus celui d'antăi. Lamartine e botezat „un bătrân nebun“. Dovadă înălță cum că reprezentantul Viel-Castel incă se putea însela e faptul că pe deputat radical Madier-Montjeau îl pune într-o mortă de pe baricadele de la 1851, de săi trăiesc până astăzi.

VARIETATI

O otrăvire în Vatican. — Ziarul „Voltaire“ sustine, că cardinalul Franchi, de curind retras, a fost otrăvit de către nește popi din Vatican. El citează în ajutorul afirmației sale o telegramă din München, după care însuși principalul Bismarck s'ar fi rostit zilele acestea către un diplomat, cum că Franchi a fost otrăvit de către aceea partidă din Vatican, care vrea să urmeze lupte culturale cu Germania.

Cardinalul Franchi era pentru o înțelegere, fie și mai eficient, a papă cu Germania.

Cel mai bun doctor pentru o băletistă. — Prima baletistă de la Marea Operă din Paris, Roseta Mauri, pătinează de căt-va timp de-o păcătoasă paralizie de picior, care o punea în neputință să joace. Toate tratamentele medicilor celor mai pricepuți au ramas zadarnice. Nicăi Fecioara de Pilar, aceasta făcătoare de minuni pentru ologi, năi fost mai harnică. În sfârșit se găsește un frumos cavalier, mestec în a îndrepta picioarele scrinute, putină munca și... dră Roseta Mauri joacă astăzi mai bine de cătredeauna.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere“

1 Ianuarie—9 ore dimineață.

Paris, 31 Decembrie. — Starea d-lui Gambetta nu să agravat de eri seara; dar bolnavul se află într-o mare slabiciune.

Paris, 27 Decembrie 9 ore seara. — Ultimul buletin al doctorului Lannelong asupra sănătății d-lui Gambetta conține: „Starea locală e mai bună; starea generală aceeași ca eri.“

Paris, 1 Ianuarie—1 ora 30 m. dimineață. — Starea d-lui Gambetta e desprăzuită.

Berlin, 31 Decembrie. — Ultimele nouătăți primite de la Maiența anunță că apele Rhinului superior și Mainului încep a descrește.

1 Ianuarie—10 ore dimineață. — Paris, 1 Ianuarie—5 ore dimineață. — Gambetta a murit astă-noapte, la 12 ore.

(Léon Michel Gambetta e născut la Cahors din părinți de origine genoveză, la 2 Aprilie 1838. Studiile și le făcu la Paris și se înscrise membru al baroului la 1859. Debutul în cariera oratorică și lăsău în afacerea celor Cinci-zeci, o societate care fusese acuzață că lucrează în secret în contra siguranței Statului; însă, discursul care l ilustră fu acela pe care l rostii în

vătuia. De sigur, zicea sănătă, că vei fi pus din nou în funcțiune, că guvernul nu va voi să se lipsească de un administrator ca tine. Dar casa, menajul, educația copiilor, tot ceea ce un bărbat, ocupat cu cariera sa, trebuie să lase altora, de toate acestea se nelinisează amară muribundă. Sylvanira sănătă nu va sta tot-dăuna acolo; și apoi ori căt de devotat ar fi fost, ea nu era în urmă de căt o servitoare.

Si înțeleg, cu delicateță, cu niste cuvinte mult timp căutate, cărătre să o fi costat scump că le scrisese, căci tot pasagiul acesta abia rezipa de fragmentări și de suspensiuni, sănătă și vorbea de un măritagiu posibil, mai târziu, vre o dată... El era înca atât de jună.. Numai s'alegi bine, și să copiilor noștri o mamă care să fie o mamă adevărată...

Nici o dată aceste din urmă recomandanțe, recitite adesea de la moartea el, nu împresionează pe Lorie ca în seara aceea pe cănd auzea în tâcerea casei, ai cărei locuitori dormeau cu totuși, un pas linistit ce se mișca, așeând și facând menajul, în catul de sus...

O fereastră se închise, persianele se auziră trosind în tocurile lor, și printre lacrami ce mănuia și lungă cuvintele, el continuă să reciteze: „Insă să o alegere bună“.

(Va urma).

apărarea gazetei *le Réveil*, urmărită pentru că deschisese o subscripție publică spre a se ridică statuie lui Baudin, deputat mort pe bacăricade la 8 Decembrie 1851.

Ei fu acela care, esit din Paris în balon, în timpul rezboiului Franco-German, se duse la Tours spre a organiza apărarea națională: *luptă până la cea din urmă picătură de sânge, rezistență până la ultima resuflare*, fu devizul lui, în crâncenul rezboiului.

Gambetta intră în a două combinații, numită a marelui minister, la 14 Noembrie 1881 și căzu la 26 Ianuarie 1882, din cauza neîzbândel scrutinului pe liste.

Franța perde în Gambetta personificarea cea mai înaltă a democrației și a ideii de răzbunare.)

BIBLIOGRAFIE

Brosură intitulată: *Modestie încercări poetice etc.* și se reduce prețul de la 3 lei la un leu nou.

Se astădă de vândare pe la librăriile din capitală; depositul la tipografia Academiei, strada Academiei, Nr. 26.

Boalele de gât, gura, nas și urechi tratează printre artă specială

Drul J. BRAUNSTEIN

AVIS

Am onore de a aduce la cunoștință On. P. că magazinul meu din strada Lipsani H. Greci Nr. 1, sub firma La armate României l'am asortat în urină cu un mare asortiment de costume naționale com-necete, așa că mă aflu în poziție a procură o mulțime vizitatori, modele cele mai noi și mai elegante. Totodată recomand un mare assortiment de Canari de Olanda, Hanovra și Constantinopol care sănătatea și năpăduile 20, 30 până la 50 fr. Diversi papagali mici și mari. Pesci vîn roșii. Mai multe articule Orientale, Chinese și Venetiene pentru cadouri de anul nou.

Primesc orice comandă pentru mobilat saloane „Națională” și se expediază paserii. Cu stămă, Joan Millu.